EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 17. 11. 2021
SWD(2021) 332 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady

o preprave odpadu, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1257/2013 a (EÚ) 2020/1056

{COM(2021) 709 final} - {SEC(2021) 402 final} - {SWD(2021) 330 final} -
{SWD(2021) 331 final}

Problémy

Súčasné pravidlá v nariadení o preprave odpadu (NPO) nedokážu dostatočne zabezpečiť, aby sa s odpadom prepravovaným do iných krajín nakladalo environmentálne vhodným spôsobom a v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Identifikovali sa tri aspekty tohto problému.

1. Postupy prepravy v rámci EÚ sú príliš komplikované a môžu viesť k oneskoreniam, ktoré prevádzkovateľom odpadu zvyšujú náklady, pričom existujúce nástroje na zjednodušenie týchto postupov sa príliš nevyužívajú.
2. Súčasné pravidlá nie sú zárukou, že sa s vyvezeným odpadom bude nakladať tak, aby boli zohľadnené rovnaké vplyvy na životné prostredie a zdravie ako pri nakladaní s odpadom v EÚ. Závislosť EÚ od vývozu odpadu ju vystavuje narušeniam globálneho hodnotového reťazca vrátane nečakaných obmedzení dovozu a závislosti od dovozu druhotných materiálov.
3. Neporovnateľnosť zdrojov a nedostatočná koordinácia presadzovania práva vedú k nezákonnej preprave veľkého množstva odpadu v rámci EÚ i mimo nej.

Ciele

Hlavným cieľom revízie NPO je chrániť životné prostredie uľahčením prepravy odpadu v rámci EÚ v súlade so zásadami obehového hospodárstva, zaručením environmentálne vhodného nakladania s odpadom vyvezeným mimo EÚ a riešením nezákonnej prepravy odpadu v rámci EÚ i mimo nej.

Možnosti

1. Základný scenár – zamerať sa na podporu vykonávania NPO bez legislatívnych zmien.
2. Cielené zmeny – zlepšiť vykonávanie NPO zavedením cielených zmien v existujúcich ustanoveniach.
3. Štrukturálne zmeny – prepracovať NPO zjednodušením pravidiel prepravy odpadu v rámci EÚ, zavedením nových mechanizmov vývozu odpadu a nových ustanovení na riešenie nezákonnej prepravy.
4. Ďalekosiahle zmeny – zdokonaliť NPO zavedením cielených zmien v existujúcich ustanoveniach a zvážiť modernizované a digitalizované postupy, vytvoriť nový rámec na zabezpečenie udržateľného nakladania s vyvážaným odpadom a posilniť presadzovanie práva.

Uprednostňovaná možnosť

Uprednostňovanou možnosťou je možnosť 4. Ide o vyvážený prístup z hľadiska efektivity (dosiahnutie cieľov) a nákladovej efektívnosti. Zohľadňuje aj medzinárodné záväzky EÚ a proporcionalitu. Znižuje záťaž pri preprave odpadu v rámci EÚ a podporuje prepravu odpadu určeného na recykláciu. Je v súlade s cieľom EÚ zastaviť „vývoz“ svojich problémov s odpadom zabezpečením udržateľného nakladania s vyvážaným odpadom pri dodržaní medzinárodných právnych záväzkov EÚ. V neposlednom rade pomáha lepšie riešiť prípady nezákonnej prepravy odpadu. Táto možnosť neprináša nadmerné náklady ani nevedie k závažnému narušeniu trhu s odpadom. Prístupy zahrnuté v možnosti 4 sú uvedené nižšie podľa cieľa.

Preprava v rámci EÚ

- Modernizovať NPO povinným prechodom na digitálnu výmenu údajov v celej EÚ.

- Harmonizovať vykonávanie existujúcich postupov a povinností (vopred odsúhlasené zariadenia, finančné záruky, klasifikácia prepravovaného odpadu).
- Zosúladiť NPO s hierarchiou odpadového hospodárstva a jej dôrazom na opätovné použitie a recykláciu.

Vývoz mimo EÚ

- Prijať ustanovenie, že odpad môže byť vyvážaný iba do tých krajín mimo OECD, ktoré preukážu svoju schopnosť spracovávať určitý odpad.
- Zabezpečiť, aby vyvážajúce spoločnosti a krajiny overovali, či zariadenia nakladajú s týmto odpadom správne.

Nezákonná preprava

- Zvýšiť efektívnosť úsilia členských štátov v oblasti presadzovania práva vrátane sankcií.
- Zintenzívniť spoluprácu pri inšpekciách a vyšetrovaniach v jednotlivých štátoch a na úrovni EÚ.